

Levanger kommune
Rådmannen

Kvartalsrapport Levanger kommune

Kommunens økonomiske situasjon

pr. 30.09.2019

Vi i lag

Levanger, 30.10.2019

1. INNLEDNING	3
2. STATUS ØKONOMISK DRIFT - UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER	4
2.1 Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.09.2019	4
2.1.1 Regnskapsskjema 1 A og 1 B.....	4
2.1.2 Fellesområder	7
2.1.3 Oppvekst og utdanning	7
2.1.4 Helse og velferd	9
2.1.5 Samfunnsutvikling	12
2.2 Budsjettjusteringer	13
2.3 Investeringer	13
2.4 Finans	14
3. SYKEFRAVÆR	16
4. KOMMUNALE FORETAK OG SAMARBEID	18

1. INNLEDNING

Rapporten avlegges i henhold til økonomireglement for Levanger kommune.

Regnskapet pr. 30. september er vurdert mot årets budsjett, regnskap 2018 og prognose for årsregnskap 2019. Regnskapet legges frem som Regnskapsskjema 1A og 1B som er de obligatoriske regnskapsskjemaene jfr. gjeldende forskrifter.

Driftskostnadene var betydelig over det budsjetterte nivået i 2018, og dette har fortsatt gjennom 2019 selv om aktiviteten er redusert i organisasjonen.

Det er ingen tvil om at innbyggerne i all hovedsak mottar gode tjenester fra Levanger kommune. Ettersom behovene for nye tjenester øker mer enn inntektene vil det alltid være behov for å finne mer effektive løsninger. Det er en betydelig utfordring at slikt utviklingsarbeid gjerne fører med seg en «pukkelkostnad» der en får kostnadene før en kan realisere gevinstene. I mange tilfelle kommer gevinsten på andre områder enn der kostnadene kommer. Det er viktig at en i jakten på besparelser ikke tar bort ressurser en trenger til å drive en nødvendig omstilling og utvikling.

Kommunedirektøren ser at Levanger kommune i forslaget til statsbudsjett for 2020 får en betydelig høyere vekst i frie inntekter enn både gjennomsnittet i Trøndelag og landet. Denne veksten kommer på bakgrunn av innbyggere bosatt i kommunen pr. 01.07.19, og er dermed en kompensasjon for utgifter kommunen allerede har gjennom dagens demografi. En slik inntektsvekst vil bidra til å gjøre driften noe lettere i kommende år, men ettersom kostnadsnivået allerede er tilstede i kommunen ser det ut til at det styres mot et merforbruk i 2019.

Sykefraværet i 3. kvartal ligger på linje med de foregående årene, men trenden er likevel at fraværet er svakt stigende.

2. STATUS ØKONOMISK DRIFT - UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER

Økonomisk prognose for 2019 etter 3. kvartal er et merforbruk på enhetene på i overkant av 30 mill. kroner og et samlet regnskapsmessig merforbruk i underkant av 20 mill. kroner.

Rådmannen foreslår i denne saken mindre justeringer av budsjettet som følge av økt skatteanslag og mottatt utbytte fra NTE som i sin helhet avsettes til fond i samsvar med vedtatte retningslinjer.

Etter at 2/3 året har gått er det fortsatt usikkerhet i årsprognosene for flere av enhetene, men det synes tydelig at kommunen som helhet styrer mot et merforbruk i 2019. Selv med økt skatteinnngang og positivt premieavvik, vil ikke dette være nok til å dekke opp for forventede budsjettoverskridelser ved flere enheter.

Kommunedirektøren pålegger alle enheter å minimalisere ressursbruken ut året, og samtidig innføres ansettelseskontroll som innebærer at alle tilsetninger skal vurderes og godkjennes av kommunalsjef før utlysning av ledig stilling kan skje.

2.1 Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.09.2019

2.1.1 REGNSKAPSSKJEMA 1 A OG 1 B

Det rapporteres på de obligatoriske regnskapskjemaene i forbindelse med kvartalene, på lik linje med hvordan budsjett vedtas og årsregnskap avlegges. Skjema 1A viser hvor kommunen får sine inntekter fra, størrelsen på kapitalkostnadene, fondsbruk/-avsetninger og hvor mye som samlet fordeles til drift. Skjema 1B viser hvordan midlene er fordelt på drift.

Regnskapskjema 1A - drift	Regnskap 30.09.2019	Regnskap 2018	Oppr.budsjett 2019	Justert budsjett 2019	Forbruk i %	Prognose 2019	Avvik just budsj og progn	Avvik %	Avvik opprinnelig budsjett
Skatt på inntekt og formue	387 318 851	490 349 743	493 642 000	502 142 000	77,1	510 000 000	7 858 000	1,6 %	16 358 000
Ordinært rammetilskudd	521 983 061	577 342 664	601 399 000	601 499 000	86,8	602 322 000	823 000	0,1 %	923 000
Skatt på eiendom	46 296 859	45 838 577	48 500 000	48 500 000	95,5	46 500 000	-2 000 000	-4,1 %	-2 000 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Andre generelle statstilskudd	-	1 533 390	3 125 000	2 125 000	-	2 125 000	0	0,0 %	-1 000 000
Sum frie disponible inntekter	955 598 771	1 115 064 373	1 146 666 000	1 154 266 000	82,8	1 160 947 000	6 681 000	0,6 %	14 281 000
Renteinntekter og utbytte	19 266 276	10 068 871	11 500 000	11 518 000	167,3	13 518 000	2 000 000	17,4 %	2 018 000
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Renteutg., provisjoner og andre finansutg.	46 846 192	56 283 490	61 172 860	59 372 860	78,9	60 372 860	-1 000 000	1,7 %	800 000
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Avdrag på lån	57 200 552	72 351 090	77 000 000	73 600 000	77,7	73 600 000	0	0,0 %	3 400 000
Netto finansinnt./utg.	-84 780 469	-118 566 579	-126 672 860	-121 454 860	69,8	-120 454 860	1 000 000	-0,8 %	6 218 000
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Til ubundne avsetninger	2 999 998	6 569 786	4 000 000	4 000 000	75,0	-	4 000 000	-100,0 %	4 000 000
Til bundne avsetninger	-	431 505	-	-	-	-	0	-	0
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	-	1 014 295	-	-	-	-	0	-	0
Bruk av ubundne avsetninger	375 002	19 330 000	500 000	500 000	75,0	500 000	0	0,0 %	0
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Netto avsetninger	-2 624 996	13 343 004	-3 500 000	-3 500 000	75,0	500 000	-4 000 000	-114,3 %	-4 000 000
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-	-	-	0	-	0
Til fordeling drift	868 193 306	1 009 840 798	1 016 493 140	1 029 311 140	84,3	1 040 992 140	11 681 000	1,1 %	24 499 000
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	793 526 346	1 009 840 798	1 016 493 140	1 029 311 140	77,1	1 060 611 140	-31 300 000	3,0 %	-44 118 000
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	74 666 960	-	-	-	-	-19 619 000	19 619 000	-	19 619 000

Skattetallene fra SSB viser en samlet vekst for kommunene i skatteinntektene på 3,8 % i løpet av årets første ni måneder, sammenlignet med samme periode i fjor. For Levanger sin del er økningen 5,2 % sammenlignet med fjoråret.

I statsbudsjettet for 2019 ble skatteveksten på årsbasis anslått til 0,4 % for kommunene. I Revidert nasjonalbudsjett (RNB) ble vekstanslagene for 2019 satt opp til 1,2 %. I forbindelse med statsbudsjettet for 2020 ble anslaget for kommunesektorens skatteinntekter revidert, og det anslås nå at skatteinntektene i år

blir om lag 4,9 mrd. kroner høyere enn anslaget i revidert nasjonalbudsjett. For Levangers del viser den siste prognosen slike fellesinntekter fra staten:

Tall i 1000 kr.	Opprinnelig budsj. 2019	Revidert budsj. 2019	Prognose	Avvik
Skatt	493 642	502 142	509 772	7 630
Inntektsutjevning	97 606	91 706	94 706	3 000
Rammetilskudd	503 793	509 793	507 616	-2 177
SUM	1 095 041	1 103 641	1 112 094	8 453

Kommunedirektøren anser sannsynligheten for høyere skatteanslag enn prognosen som stor, og forventer at en ev. økning dekker inn det forhold at prognosen for eiendomsskatt viser en inntektssvikt på 2 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett. Anslaget for 2019 var satt opp litt for optimistisk med tanke på effekt av å redusere perioden for fritak for nybygg fra 3 til 1 år. Fra og med 2019 ble produksjonsutstyr og -installasjoner fritatt for eiendomsskatt. Endringen berørte blant annet kraftkrevende industri, raffinerier, dataanlegg i store datasentre og kraftlinjer. Lovendringen gir næringslivet skattelettelser og bedre rammebetingelser, men tilsvarende redusert eiendomsskatt til kommunene.

Lovendringen fases gradvis inn over syv år, og på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunene om det samlede skattegrunnlaget på de eiendommene som ble berørt av lovendringen, er endringen anslått å redusere kommunenes eiendomsskatteinntekter med om lag 105 millioner kroner årlig over syv år. Det samlede inntektsbortfallet for kommunene etter full innfasing er anslått til om lag 730 millioner kroner årlig.

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet 2019 at det skulle gis tilnærmet full kompensasjon til kommuner som får redusert eksisterende inntekter som følge av denne lovendringen, begrenset oppad til 500 mill. kroner. Kommunene får full kompensasjon ut over en egenandel per innbygger. Dette innebærer at kommunene som i kroner per innbygger har de største tapene prioriteres og vil få kompensert en større andel av inntektsreduksjonen. For Levangers del er tapet så lite pr. innbygger at kommunen ikke mottar forventet kompensasjon.

Netto finansinntekter/-utgifter ble budsjettmessig justert etter 1. kvartal. Det er fortsatt noe usikkerhet knyttet til årets rentekostnader, siste prognose viser en rentekostnad som er i størrelsesorden 1,0 mill. over det budsjetterte nivået. Samtidig forventes det at renteinntektene vil være om lag 2,0 mill. kroner høyere enn budsjettert. Kommunaldirektøren foreslår ingen budsjettendringer innen området da det fortsatt er knyttet en viss usikkerhet til de endelige tallene.

Avsetning til disposisjonsfond bokføres med 1/12 månedlig. Dette er en avsetning som ved avleggelsen av regnskapet blir strøket om kommunen leverer et regnskapsmessig merforbruk.

	Regnskapsskjema 1B - drift	Regnskap 30.09.2019	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Justert budsjett 2019	Forbruk i %	Prognose 2019	Avvik just. budsjett og prognose	Avvik %	Avvik opprinnelig budsjett
100	POLITISKE ORGANER	5 438 548	6 923 525	7 594 000	7 666 060	70,9	7 666 060	0	0,0 %	-72 060
110	RÅDMANNEN M/ STAB	16 960 766	23 887 580	22 466 000	22 747 198	74,6	22 747 198	0	0,0 %	-281 198
130	FELLESOMRÅDER	23 038 955	18 150 386	38 864 000	8 082 205	285,1	8 082 205	0	0,0 %	30 781 795
134	KIRKER M.V.	4 385 020	9 097 401	9 093 000	9 093 000	48,2	9 093 000	0	0,0 %	0
150	SERVICE- OG DIGITALISERINGSSENTER	12 367 313	12 575 839	7 635 000	12 287 750	100,6	14 287 750	-2 000 000	-16,3 %	-6 652 750
	Sum fellesområder	62 190 602	70 634 731	85 652 000	59 876 213	103,9	61 876 213	-2 000 000	-3,3 %	23 775 787
137	BARNEHAGE FELLES	149 130 499	173 429 270	184 886 000	184 786 000	80,7	184 786 000	0	0,0 %	100 000
138	SKOLE FELLES	15 633 749	21 254 645	18 616 000	18 616 000	84,0	22 616 000	-4 000 000	-21,5 %	-4 000 000
220	KOMMUNALE BARNEHAGER	3 861 742	8 023 177	7 539 000	10 442 570	37,0	10 442 570	0	0,0 %	-2 903 570
230	HALSAN BS	12 568 194	17 014 392	16 061 000	16 372 707	76,8	16 872 707	-500 000	-3,1 %	-811 707
235	NESHEIM BS	20 423 768	27 244 481	27 374 000	28 522 220	71,6	28 722 220	-200 000	-0,7 %	-1 348 220
240	SKOGN BU	29 250 475	38 081 366	37 351 000	39 792 760	73,5	41 092 760	-1 300 000	-3,3 %	-3 741 760
250	EKNE BS	5 035 338	6 546 302	5 609 000	6 472 746	77,8	6 772 746	-300 000	-4,6 %	-1 163 746
260	ÅSEN BU	15 213 490	20 324 719	19 571 000	20 753 975	73,3	21 153 975	-400 000	-1,9 %	-1 582 975
270	YTTERØY BU	5 956 409	7 606 949	7 917 000	8 199 229	72,6	8 199 229	0	0,0 %	-282 229
280	FROL BS	34 190 406	46 355 991	44 009 000	46 088 133	74,2	46 788 133	-700 000	-1,5 %	-2 779 133
285	LEVANGER U	28 702 923	38 150 013	39 097 000	42 328 210	67,8	42 328 210	0	0,0 %	-3 231 210
310	BARN OG FAMILIE	49 204 927	72 309 038	67 630 000	69 538 410	70,8	74 638 410	-5 100 000	-7,3 %	-7 008 410
	Sum oppvekst og utdanning	369 171 920	476 340 343	475 660 000	491 912 960	75,0	504 412 960	-12 500 000	-2,5 %	-28 752 960
133	NAV KOMMUNE	15 273 652	21 285 826	20 886 000	22 641 430	67,5	21 941 430	700 000	3,1 %	-1 055 430
340	HJEMMETJENESTER	109 687 252	144 097 458	141 715 001	145 578 418	75,3	147 578 418	-2 000 000	-1,4 %	-5 863 417
343	HABILITERING	67 200 037	94 393 908	80 325 000	85 314 282	78,8	92 314 282	-7 000 000	-8,2 %	-11 989 282
346	INSTITUSJON	100 443 240	127 998 682	120 740 000	131 133 690	76,6	135 133 690	-4 000 000	-3,1 %	-14 393 690
	Sum helse og velferd	292 604 181	387 775 874	363 666 001	384 667 820	76,1	396 967 820	-12 300 000	-3,2 %	-33 301 819
160	INNVAJANDERTJENESTEN	-7 525 123	-14 206 048	-4 200 000	-4 279 000	175,9	-4 279 000	0	0,0 %	79 000
400	LANDBRUK	2 791 546	4 514 437	4 336 000	4 456 130	62,6	4 356 130	100 000	2,2 %	-20 130
500	KULTUR	19 360 214	25 637 801	24 209 000	24 977 760	77,5	24 977 760	0	0,0 %	-768 760
610	AREALFORVALTNING	607 019	2 644 791	2 770 000	2 897 510	20,9	2 897 510	0	0,0 %	-127 510
630	DRIFT-ANLEGG	-2 786 700	-2 982 632	-2 425 000	-1 962 300	142,0	-2 162 300	200 000	-10,2 %	-262 700
640	BYGG OG EIENDOM	32 995 812	34 642 080	38 634 000	39 886 060	82,7	40 886 060	-1 000 000	-2,5 %	-2 252 060
660	KOMMUNALTEKNIKK	5 918 715	11 731 666	12 926 000	13 039 600	45,4	14 039 600	-1 000 000	-7,7 %	-1 113 600
692	FORSIKRINGSSAKER	153 454	-27 561	0	0		0	0	-	0
	Sum samfunnsutvikling	51 514 937	61 954 534	76 250 000	79 015 760	65,2	80 715 760	-1 700 000	-2,2 %	-4 465 760
120	IKT, KEMNER OG KOMMUNEADVOKAT	19 775 802	16 501 440	17 458 000	16 731 248	118,2	18 731 248	-2 000 000	-12,0 %	-1 273 248
680	BRANN OG FEIERVESEN	10 320 711	14 311 404	13 888 000	13 888 000	74,3	14 888 000	-1 000 000	-7,2 %	-1 000 000
698	§27-samarbeid Verdal	4 199 202	3 882 182	5 435 000	4 735 000	88,7	4 535 000	200 000	4,2 %	900 000
699	KOMMUNENS ANDEL TIL ISK	0	-64 270	0	0		0	0	-	0
850	FINANSTRANSAKSJONER	-16 251 009	-21 495 440	-21 515 861	-21 515 861	75,5	-21 515 861	0	0,0 %	0
	TOTALT	793 526 346	1 009 840 798	1 016 493 140	1 029 311 140	77,1	1 060 611 140	-31 300 000	-3,0 %	-44 118 000

Samlet rapporterer resultatene et merforbruk opp mot justert budsjett for 2019 på i overkant av 30 mill. kroner. Avvikene er beskrevet nedenfor. Avvik i forhold til opprinnelig budsjett er på nesten 44 mill. kroner. Differansen i avviksbeløpene skyldes budsjettjusteringer etter kommunestyrets behandling tidligere kvartalsrapporter.

2.1.2 FELLESOMRÅDER

Fellesområdene har tradisjonelt samlet levert regnskapsresultat i samsvar med (eller noe bedre) enn vedtatte budsjetter. Den økonomiske status på områdets enheter oppsummeres slik:

Politikk har et forbruk ved utgangen av 3. kvartal som tilsier at området skal levere som forutsatt i henhold til vedtatt budsjett. Imidlertid ønsker kommunedirektøren å påpeke risikoen for en overskridelse i størrelsesorden 2 – 300.000,- kroner på bakgrunn av merkostnader i forbindelse med skifte av ordfører (ikke budsjettert etterlønn) samt ekstraordinære møter.

Rådmannen m/stab har i 2019 et trangt budsjett, men ved å holde vakanse i ledige stillinger forventes ikke budsjettoverskridelse ved utgangen av året. På området ligger budsjettert bruk av 1 mill. kroner av fondsmidler til anvendelse i næringsarbeid, av rent budsjettekniske grunner foreslås det at denne posten flyttes til område 850 Finanstransaksjoner.

Fellesområder, her er det fortsatt usikkerhet knyttet til om årets bevilgning være tilstrekkelig. Det er som tidligere signalisert avsatt for lite midler til årets lønnsoppgjør. Ved utgangen av september anslås manglende bevilgning til å være ca. 5,5 millioner kroner. De fleste av årets oppgjør er avsluttet, men noen gjenstår slik at det er vanskelig å være helt eksakt på hvor stort det negative avviket vil bli. En ganske sikker prognose på årets premieavvik foreligger også, her ventes et positivt avvik på 5,5 mill. kroner. Dette innebærer at premieavviket for 2019 dekker opp manglende avsetning til lønnsoppgjør.

Kirker m.v. blir belastet tilskudd til kirken og trossamfunn, ingen avvik forventes ved utgangen av året.

Service- og digitaliseringscenter har et forbruk ved utgangen av 3. kvartal som indikerer et merforbruk ved enheten. Årets budsjetttramme for enheten ble redusert ved budsjettbehandlingen høsten 2018. En reduksjon må i stor grad tas ut ved redusert bemanning, noe man begynner å få effekt av nå i høst etter en reduksjon i bemanning fra 1. oktober. Kostnadene til drift av kommunens bilpark er budsjettert for lavt. Dette er kostnader som tidligere var budsjettert ute på den enkelte enhet, men som nå er samlet i en «bilpool-ordning» sentralt (gjelder ikke biler knyttet til selvkostområdene). Alle budsjettposter relatert til bil er flyttet inn til enheten, men man ser at det samlet ikke har vært satt av nok midler til drift av bilparken. Det jobbes fortsatt med å få optimalisert bilparken og det forventes at en slik sentral pool vil gi en mer rasjonell bilpark etter hvert. På bakgrunn av for lavt budsjett i utgangspunktet foreslår kommunedirektøren å tilføre enhetens budsjett for 2019 med 2,5 mill. kroner.

2.1.3 OPPVEKST OG UTDANNING

Barnehage felles omfatter i hovedsak tilskudd til både private og kommunale barnehager. Ut fra allerede påløpte utgifter antas det at området vil gå i balanse.

Det er fortsatt knyttet usikkerhet til refusjoner vedrørende barn som har plass i private barnehager i andre kommuner. I fjor fikk kommunen refundert 1 mill. kroner mer fra andre kommuner enn det ble betalt ut. Ennå er det ingen indikasjoner på hvordan dette blir i 2019, og i prognosen er det sett bort fra disse postene.

Skole felles omfatter refusjon til og fra andre kommuner knyttet til grunnskoletilskudd og spesialundervisning undervisning for fosterhjemsplasserte barn samt skyssutgifter og spesialundervisning i privatskolene.

Budsjett for 2019 er på kr 18,6 mill. kroner, mens forbruk i 2018 ble på kr 21,3 mill. kroner. Prognosene viser at forbruket i år vil bli kr 22,6 mill. kroner, noe som vil gi et merforbruk på ca 4 mill. kroner.

Enhet barnehage forventes å levere et merforbruk på 0,2 mill. kroner. Hovedårsaken til dette er økte utgifter knyttet til telefoni, lisenser og kopiering.

Barn og familie melder etter 3. kvartal om forventet merforbruk på barnevern 5,1 mill. kroner. Kommunen har tiltak både i og utenfor hjemmet på minst samme nivå som i 2018. Tiltakene hvor utgiftene er størst er fosterheimsgodtgjøring (både arbeidsgodtgjøring og utgiftsdekning til fosterforeldre), opphold på institusjon, opphold på familiesenter og MST-tiltak (Multisystemisk terapi - benyttes som tiltak for ungdom med store og sammensatte vansker hvor det er bekymring for om vedkommende kan fortsette å bo hjemme). Utgiftene til barnevern var i 2018 på 47,9 mill. kroner og budsjettet for 2019 er på 43,3 mill. kroner. Det er iverksatt et arbeid ved enheten for å endre enhetens måte å jobbe på, og samtidig redusere ressursbruken gjennom 2020.

Halsan barneskole melder om samme merforbruk som etter 2. kvartal på 0,5 mill. kroner. For å begrense merforbruket holdes deler av stillinger vakante skoleåret 2019-20. Ved sykdom og permisjoner er det nøye vurdering om det må settes inn vikar.

Nesheim skole meldte etter 2. kvartal om merforbruk på 0,5 mill. kroner. Fra i høst har flere lærere tatt på seg øvingsundervisning, noe som fører til økte inntekter for skolen da det ikke leies inn vikarer for lærere med redusert leseplikt i den sammenheng. Bemanningen i SFO er noe redusert slik at det unngås merforbruk her. Det meldes nå om et lavere merforbruk, ca 0,2 mill. kroner.

Skogn barne- og ungdomsskole melder om økning og fortsatt en viss usikkerhet til de økonomiske konsekvensene knyttet til spesialundervisning kommende skoleår. Det ser nå ut til å bli et merforbruk på 1,3 mill. kroner.

Ekne barneskole fikk styrket budsjettet med 0,7 mill. kroner etter 1. kvartal. Det ligger nå an til et merforbruk på 0,3 mill. kroner. Rektor anser det ikke som gjennomførbart å holde budsjetttrammen med tanke på enhetens totale drift av SFO, tilsyn, leksehjelp og undervisning og spesialundervisning.

Åsen barne- og ungdomsskole melder om merforbruk på 0,4 mill. kroner. Med økende elevtall og økning i lovpålagte oppgaver i forhold til enkeltelever ser ikke enhetsleder muligheter for å redusere bemanningen for å bringe driften i balanse. Skolen oppfyller pr. dags dato ikke lærernormen ettersom spesialundervisning krever en for stor andel av tildelt ramme.

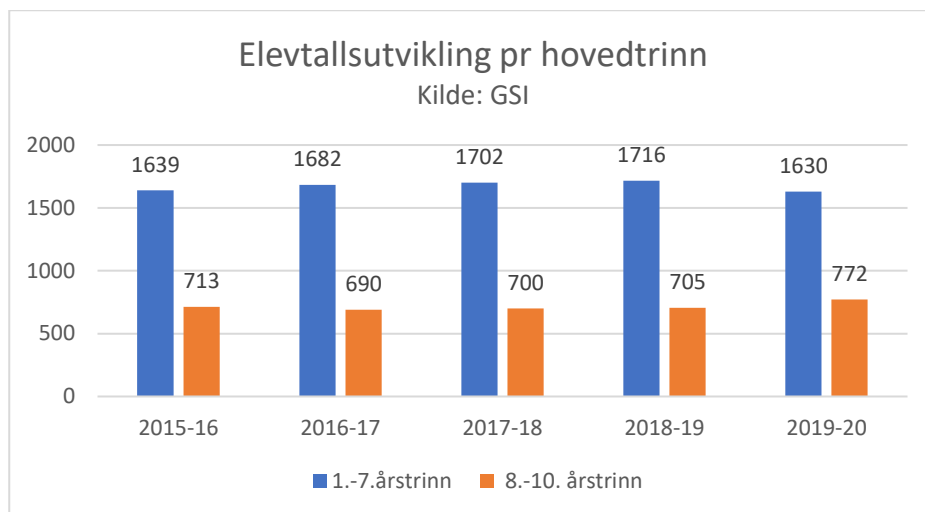
Ytterøy barne- og ungdomsskole melder om tilnærmet balanse. Det er en utfordring ettersom SFO isolert sett driver med merforbruk. Det er 6 barn på SFO, mens beregninger viser at det må være 13-14 helplasser i bruk for at det skal være mulig å drifte til selvkost.

Frol barneskole melder om merforbruk på 0,7 mill. kroner. Det er da regnet med et tilskudd på 0,7 mill. kroner fra IMDI knyttet til nyankomne elever. Det er noe usikkerhet knyttet til om og når tilskuddet blir innvilget. Det er redusert med over ett årsverk på fagarbeider. Rektor ser ikke mulighet til å redusere antall lærerårsverk ettersom lærernorm da ikke oppfylles.

Levanger ungdomsskole styrer mot balanse i 2019. Det er likevel en viss usikkerhet ettersom nyansatte lærere har høyere lønn enn gjennomsnittet og høyt elevtall i klassene.

Generelt for skolene

Skoleåret 2019/20 er det totalt 2402 elever i de kommunale skolene, herav 1633 på barnetrinn og 772 på ungdomstrinn.

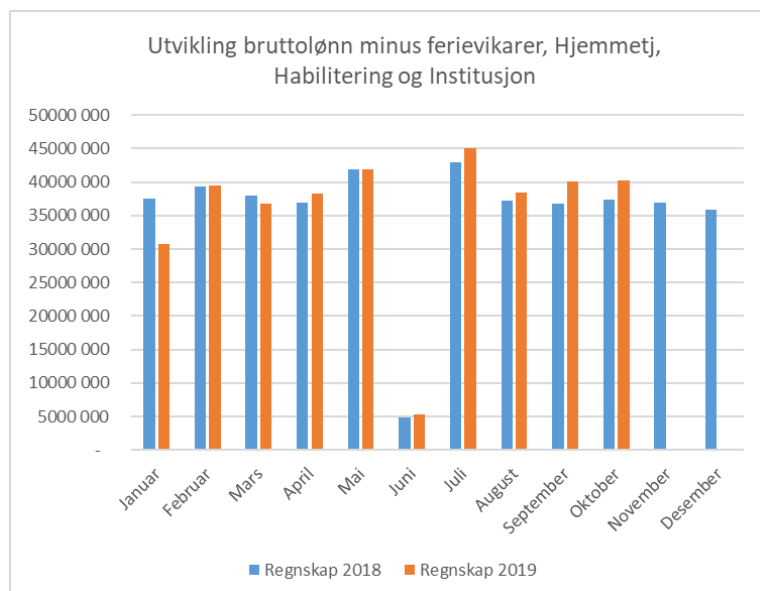
Utvikling elevtall					
	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Totalt	2352	2372	2402	2421	2402
Endring fra forrige skoleår		20	30	19	-19

Elevtall pr skole			
	2018-19	2019-20	Endring
Frol	547	505	-42
Halsan	195	173	-22
Nesheim	392	378	-14
Skogn	488	496	8
Ekne	67	65	-2
Åsen	224	231	7
Ytterøy	60	62	2
Levanger u	448	492	44
Sum	2421	2402	-19

Det er en markant nedgang i elevtall på barnetrinn, spesielt på Frol, Halsan og Nesheim. Ved Levanger ungdomsskole er det en relativt stor økning.

2.1.4 HELSE OG VELFERD

Utvikling bruttolønn sier noe om aktiviteten på helseområdet:

Søylene viser utviklingen av bruttolønn korrigert for ferievikarer for å eliminere svingninger grunnet ferieavvikling. Januar er ikke representativ da periodisering av variabel lønn er endret fra 2018 til 2019.

Regnskap 2018 for helse og velferd uten NAV ble 366,5 mill kroner. Revidert budsjett i 2019 på samme område er på 362 mill kroner. Budsjettet er altså 4,5 mill kroner lavere enn forbruket var i 2018, og er derfor krevende.

Sparetiltakene hadde en positiv effekt på regnskapet som gjenspeiles i nedgangen utover høsten i 2018. Våren 2019 ble omtrent som året før, til tross for et lønnsoppgjør i mellomtiden, mens høsten er forverret. Alle enheter har negativ utvikling på lønnskostnader sammenlignet med tilsvarende måneder i 2018 og dette fører til et større merforbruk enn tidligere anslått. Innsparingen med reduksjon i bemanning har ført til endring i tjenester. Det har kommet klager på enkelte endringer, stadfestet av fylkesmannen, og som har ført til behov for noe oppbemanning, spesielt på Rehabilitering.

I tillegg foreslår regjeringen i sitt budsjettforslag å øke innslagspunktet for refusjonen knyttet til særlig ressurskrevende brukere, fra 1,27 mill til 1,36 mill kroner. For Levanger utgjør dette 3,3 mill kroner som får virkning i 2019. Dette forverrer merforbruket innen helseområdet.

Det er knyttet svært stor usikkerhet til prognoser særlig når det gjelder refusjoner vedrørende ressurskrevende brukere. I løpet av siste kvartal skal det gjøres en kalkulering på grunnlag av vedtak og anslag lønnskostnader for 2019 for å anslå størrelsen på refusjonen. Det dreier seg om så store beløp at prognosen kan endre seg med flere millioner kroner begge veier.

Nettopp på bakgrunn av den usikre prognosen vedr ressurskrevende tjenester er det meget vanskelig å anslå en årsprognose for helse og velferd. Anslagene pr enhet er derfor svært usikre.

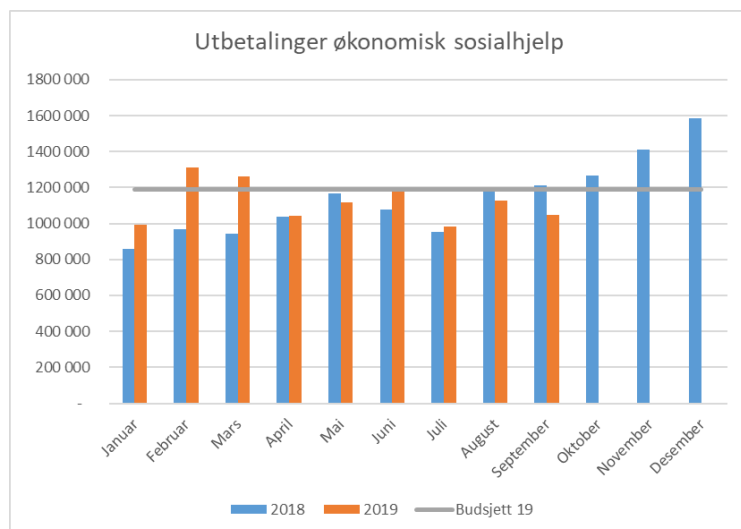
Hjemmetjenesten: merforbruk på ca 2 millioner kroner. Knapphet på ressurser knyttet til korttidsopphold og HDO medfører større etterspørsel av omfattende hjemmetjenester. I flere tjenesteforløp er fastvakt satt inn ved akutt og alvorlig sykdom for å kompensere mot høyere omsorgsnivå. Uforutsigbarhet i tjenesteproduksjonen skaper uforutsigbare variable kostnader.

Habilitering: Det anslås et merforbruk på 7-8 millioner kroner. I all hovedsak er dette knyttet til omsorgsbasene. Vedtak måtte endres som følge av klagesak til Fylkesmannen og medførte at planlagte reduksjoner ikke kunne iverksettes. Mangelen på sykepleiere medfører økt bruk av overtid.

Enheten har valgt å ansette en avdelingsleder til, slik at Marknadsvegen og Nordsivegen får hver sin avdelingsleder. Dette skal øke ledertettheten og skal føre til bedre oppfølging av ansatte og lavere sykefravær. Dette må enheten finansiere innenfor egen ramme, men den økonomiske effekten av dette vil komme på sikt. I tillegg har det vært utskiftninger i flere av avdelingslederstillingene som gjør at det tar tid før de har blitt kjent med sine oppgaver/roller/ansvar.

Institusjon: Her anslås et merforbruk på 4-5 millioner kroner. Både Breidablikktunet og Staup helsehus forbereder åpning av flere boliger/plasser og en har ikke klart dette uten økning i bemanning. Merforbruket er også knyttet til stabilisering av legetjenesten og fastlegene i Levanger. Enheten har store utfordringer med sykepleiemangelen, og måtte i sommer benytte innleiefirma for å sikre forsvarlig drift. Dette kostet ca 300.000 kr, og er dyrere enn ved bruk av eget personell. Sykepleiemangelen medfører også økt bruk av overtid. Staup helsehus har ansatt en avdelingsleder til for å øke ledertettheten og med dette kunne få bedre oppfølging av ansatte og et lavere sykefravær.

NAV: NAV ble styrket med 1,5 millioner ved 1. kvartal på bakgrunn av utviklingen i utbetalingen av økonomisk sosialhjelp på slutten av 2018 og delvis januar-mars inneværende år. Utviklingen ble derimot ikke som antatt og pr. sept. er utbetalingene ca 0,7 mill lavere enn periodisert budsjett.

Dette er grunn til å anslå et mindreforbruk ved årets slutt på ca 0,7 mill kroner.

Tiltakene for å justere drift i retning budsjetttramme er langsiktige, en kan ikke regne med resultater straks eller på kort sikt. De tiltak en ser mest potensiale i er å redusere sykefraværet. Mange faktorer påvirker dette, og flere tiltak henger tett sammen:

Ledelse: Enkelte avdelinger har hatt meget store lederspenn og det er derfor ansatt to ekstra avdelingsledere. Det vurderes ytterligere en. Ansatte vil i større grad bli sett og få tettere oppfølging. Ledelsesplattform skal implementeres og bidra til lederutvikling og lederopplæring. God struktur i avdeling med organisering av ansvar og myndighet og sammenheng mellom disse påvirker mestringsopplevelsen.

Arbeidsprosesser: den økonomiske situasjon skyver ytterligere på et omstillingsbehov. Å unngå unødig dobbeltarbeid og tungvinte løsninger samt å legge til rette for medarbeiderdrevet innovasjon og ansvars- og oppgavefordeling vil fremme arbeidsglede og mestringsopplevelse.

Faglig kvalitet i tjenestene krever fokus på kompetanse og på brukerens individuelle behov. Pasientforløpet er under innføring og gir bedre struktur og økt pasientsikkerhet. Å bruke kompetanseressursene på en måte som medfører at kompetansen brukes der den trengs, og at den enkelte ansatte opplever at deres kompetanse er viktig og brukes riktig, er viktig for trivselen.

Årsplanlegging av turnus med faste ansatte i større stillinger gir kontinuitet og forutsigbarhet.

Samhandling med opplevelse av gjensidig støtte og lojalitet internt i avdeling, mellom avdelinger og enheter, fremmer robusthet og opplevelse av tilhørighet, medvirkning og mestring.

Kulturbygging - hva preger arbeidsmiljø og tjenestefokus? Ledelse «tett på» i forebygging og oppfølging av sykefravær er viktig. Relasjoner mellom leder og ansatt bygd på tillit vil både kunne forebygge fravær og redusere varighet på fravær. Gode oppfølgingsrutiner som følges, åpenhet og dialog er gode vilkår for arbeidet. Tydelig ledelse og rutiner for fraværsmelding gjør rammene tydelige og forutsigbare.

2.1.5 SAMFUNNSUTVIKLING

Bygg og eiendom ligger ved utgangen av 3. kvartal noe under periodisert budsjett. Perioder med vakanser i stillinger har tidvis gitt lavere lønnskostnader enn budsjettet, men forhold som høyere strømpriser enn budsjettet, økte forsikringskostnader og lavere leieinntekter fra kommunale boliger (herunder omsorgsboliger) bidrar til at det ved årets slutt forventes et merforbruk på mellom 1 og 2 millioner kroner.

Drift og anlegg rapporterer at enheten er i balanse økonomisk sett. Med høy aktivitet samt god utnyttelse av maskinparken resten av året, regner enheten med positivt avvik på budsjettet pr. 31.12.19.

Landbruk styrer i 2019 mot et regnskap i med et lite positivt avvik jfr. vedtatt budsjett.

Arealforvaltning styrer i 2019 mot et regnskap i samsvar med vedtatt budsjett.

Innvandrertjenesten er pålagt å bidra med ca. 4,3 mill. kroner inn i kommunens fellesskap i 2019. Det er noe ulike prognoser for de forskjellige avdelingene innen enheten, men samlet sett ligger enheten an til å levere som budsjettet.

Kultur styrer i 2019 mot et regnskap i samsvar med vedtatt budsjett.

Kommunalteknikk har til dels stor variasjon i det økonomiske bildet innad i enheten. Lisenser og øvrig drift av bysykkelordning medfører en merkostnad i 2019 på 0,4 mill. kroner, samtidig forventes det at økte priser på vintervedlikehold av veier gir økte kostnader på 0,2 mill. kroner om førjulsvinteren blir som et normalår. For øvrig vil kostnader/tapte inntekter ved gjennomføring av arrangementer i sentrum, endring av skilting knyttet til parkeringsordningen og høyere strømpriser enn budsjettet kunne bidra til et merforbruk på 0,7 mill. kroner. Samlet viser prognosen for enheten et merforbruk på 1 – 1,5 mill. kroner, men det jobbes for å holde driften på et nivå som vil redusere dette til et minimum.

2.2 Budsjetjusteringer

- Service – og digitaliseringssenter styrkes med 2,5 millioner kroner til dekning av bilkostnader og sen effekt av reduksjon i bemanning. Finansieres ved økt skatteanslag.
- Budsjettert bruk av fond (1,0 mill. Kroner) flyttes fra området “Rådmann med stab” til området “Finans”
- På bakgrunn av mottatt utbytte fra NTE budsjetteres det med 11 mill. Kroner i mottatt utbytte, tilsvarende beløp budsjetteres som fondsavsetning.

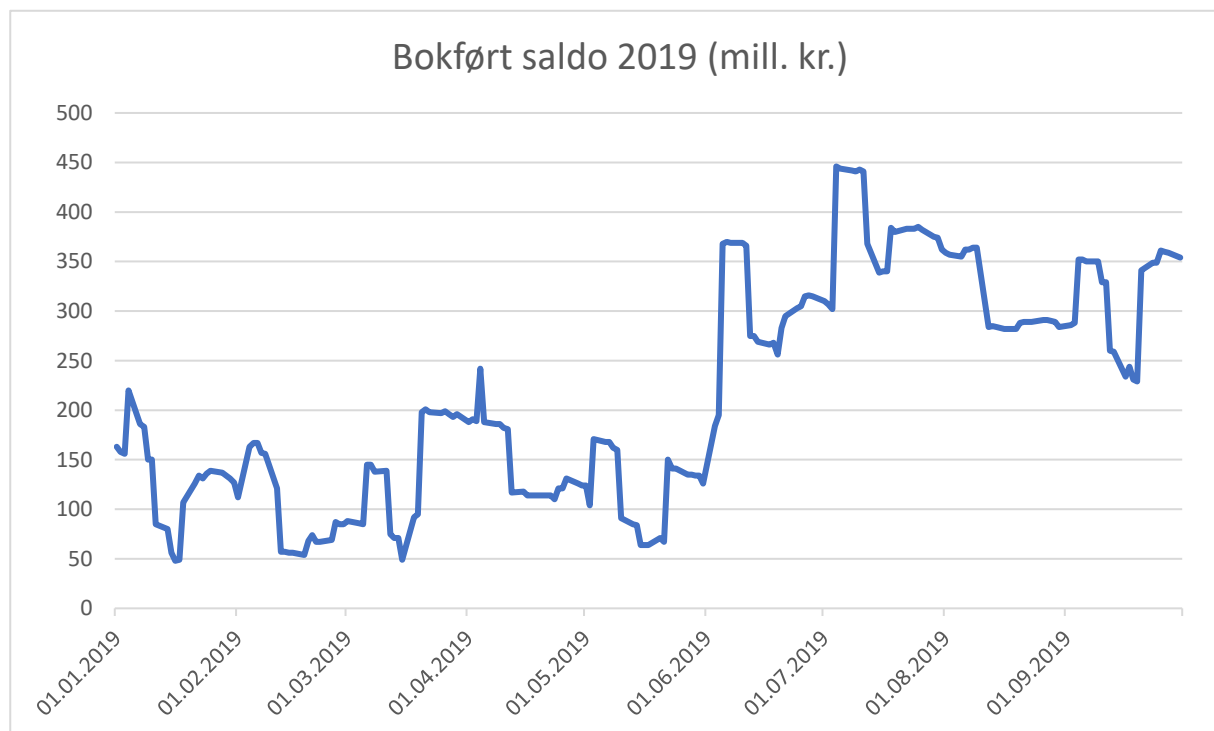
2.3 Investeringer

Investeringsbudsjettet er i 1. halvår justert av Kommunestyret i sak 23/19 på bakgrunn av endringer i fremdriftsplaner, samt en mindre justering ved behandling av kvartalsrapport etter 1. kvartal.

Det foreslås ingen justeringer på nåværende tidspunkt, men det utelukkes ikke at kommundirektøren vil komme tilbake med en justering på et senere tidspunkt i høst når man har en bedre oversikt over om deler av prosjekter må overføres til neste år.

2.4 Finans

Levanger kommune har også i 3. kvartal hatt aktiva plassert hos hovedbankforbindelsen Danske Bank. Vilkkårene på innskudd er her Nibor + avtalt margin. Beholdningsutviklingen har vært slik i 1. halvår 2019:

Som grafen illustrerer varierer kommunens beholdning kraftig gjennom perioden. Dette skyldes primært innbetalinger av skatt og rammetilskudd, kommunale avgifter og låneopptak som øker beholdningen, samt utbetaling av lønn den 12. hver måned som reduserer beholdningen.

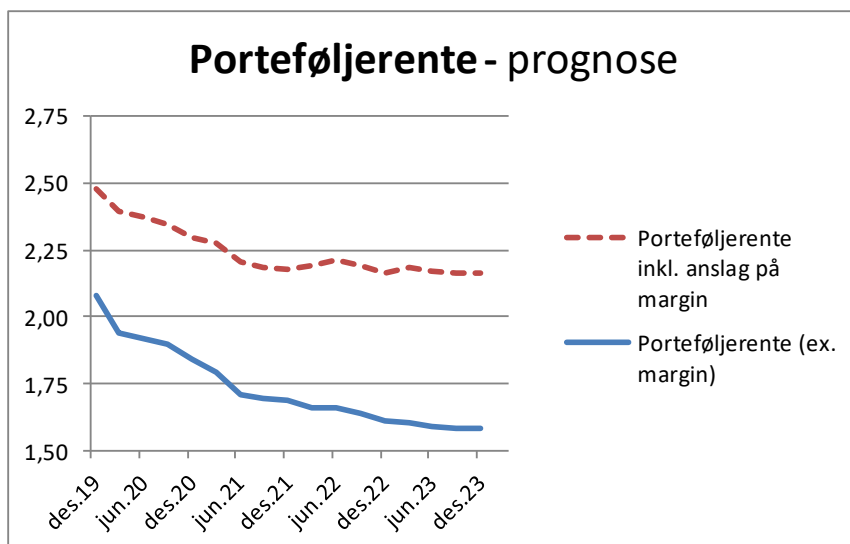
Ved halvårsskiftet er volumet i kommunens låneportefølje 2.751 millioner kroner. Kommunalbanken er største långiver, men det er også hentet lån fra KLP, Husbanken og verdipapirmarkedet.

Gjennomsnittrenten i porteføljen er 2,30 % og andelen fastrente er 25%. Porteføljen består av lån med både kort og lang løpetid. I løpet av de neste 12 måneder skal lån for et volum på 244 millioner refinansieres og dette utgjør en andel på 9% av samlet lånevolum. For porteføljen som helhet er det i gjennomsnitt 7,0 år til alle lånene i porteføljen skal refinansieres/innfris. Porteføljens sammensetting er i samsvar med kommunens finansreglement og samlet finansiell risiko vurderes å være tilfredsstillende.

Rentebanen indikerer teknisk sett en sannsynlighet på 40% for at renten kan bli satt opp med ytterligere 0,25 prosentpoeng og at det allerede kan skje innen mars 2020. Men ytterligere renteheving vurderes som mindre sannsynlig ettersom Norges Bank i pressemeldingen uttaler; «Slik vi nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten mest sannsynlig bli værende på dette nivået den nærmeste tiden».

Fremskriving av porteføljerente:

I figuren nedenfor er porteføljerenten fremskrevet for perioden t.o.m. 2023. Eksisterende fastrenter, dagens margin på langsiktige lån i kommunebankene og forwardkurven er lagt til grunn for fremskrivingen.

Sammensetning av låneporteføljen.

Porteføljen er satt sammen av lån fra Kommunalbanken, KLP, Husbanken og verdipapirmarkedet.

Långiver	30.jun.19	andel
Kommunalbanken	1 853	0,67
KLP	82	0,03
Verdipapirmarkedet	719	0,26
Husbanken	97	0,04
(tall i mill.)	2 751	1,00

Fullstendig rapport for Levanger kommune følger som vedlegg til saken.

3. SYKEFRAVÆR

Enhet/område	3. kvartal 2017			3. kvartal 2018			3. kvartal 2019		
	Totalt	1-16 dager	>=17 dager	Totalt	1-16 dager	>=17 dager	Totalt	1-16 dager	>=17 dager
110 Rådmannen m/fellestjenester	2,0 %	0,0 %	2,0 %	5,2 %	0,5 %	4,7 %	2,3 %	0,1 %	2,2 %
120 Kemner/kommuneadvokat/IKT				3,5 %	0,6 %	2,9 %	4,5 %	1,1 %	3,4 %
150 Service- og digitaliseringscenter				2,6 %	0,8 %	1,7 %	4,8 %	1,1 %	3,7 %
Oppvekst	3,2 %	0,9 %	2,4 %	4,5 %	0,8 %	3,7 %	3,8 %	0,8 %	3,0 %
220 Kommunale barnehager	3,8 %	1,1 %	2,6 %	6,6 %	1,1 %	5,5 %	4,9 %	0,8 %	4,1 %
230 Halsan skole	2,0 %	1,1 %	0,9 %	2,8 %	1,3 %	1,6 %	2,0 %	0,8 %	1,2 %
235 Nesheim skole	4,2 %	0,8 %	3,4 %	5,4 %	0,8 %	4,6 %	3,1 %	0,8 %	2,3 %
240 Skogn skole	3,5 %	0,6 %	2,9 %	4,0 %	0,7 %	3,3 %	4,2 %	0,7 %	3,5 %
250 Ekne skole	3,0 %	0,8 %	2,2 %	2,3 %	0,3 %	2,0 %	2,2 %	0,3 %	1,8 %
260 Åsen skole	2,1 %	0,7 %	1,4 %	2,4 %	0,9 %	1,5 %	3,6 %	0,8 %	2,8 %
270 Ytterøy skole	1,3 %	1,0 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	3,7 %	0,9 %	2,8 %
280 Frøl skole	4,1 %	1,0 %	3,1 %	4,5 %	0,9 %	3,6 %	3,5 %	0,8 %	2,6 %
290 Levanger ungdomsskole	1,7 %	0,9 %	0,9 %	1,9 %	0,3 %	1,6 %	1,2 %	0,9 %	0,2 %
310 Barn og familie	3,2 %	0,6 %	2,6 %	5,6 %	0,7 %	5,0 %	5,8 %	0,8 %	5,0 %
Helse og velferd	8,1 %	2,2 %	5,9 %	7,6 %	2,1 %	5,5 %	9,0 %	2,0 %	7,0 %
340 Hjemmestjenester	7,0 %	2,2 %	4,8 %	8,0 %	1,9 %	6,0 %	9,0 %	3,1 %	6,9 %
343 Rehabilitering	9,1 %	2,7 %	6,4 %	7,9 %	2,1 %	5,8 %	10,9 %	2,3 %	8,7 %
346 Institusjon	9,1 %	1,8 %	7,3 %	7,0 %	2,2 %	4,8 %	7,2 %	1,7 %	5,4 %
133 NAV	4,3 %	2,0 %	2,4 %	4,2 %	3,0 %	1,4 %	12,2 %	1,2 %	11,0 %
Samfunnsutvikling	5,9 %	1,6 %	4,3 %	5,9 %	2,0 %	3,9 %	4,9 %	1,2 %	3,7 %
160 Innvandrertjenesten	4,4 %	1,7 %	2,7 %	4,1 %	1,4 %	2,7 %	3,2 %	1,2 %	2,0 %
400 Landbruk				0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
500 Kultur	2,0 %	1,9 %	0,1 %	9,1 %	2,7 %	6,4 %	2,4 %	0,6 %	1,8 %
610 Arealforvaltning				3,1 %	0,0 %	3,1 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %
630 Drift og anlegg	4,3 %	0,8 %	3,5 %	2,5 %	1,1 %	1,4 %	1,2 %	0,7 %	0,5 %
640 Bygg og eiendom	10,0 %	1,6 %	8,4 %	8,9 %	3,6 %	5,3 %	10,2 %	1,8 %	8,3 %
660 Kommunalteknikk	2,9 %	1,8 %	1,1 %	4,3 %	1,7 %	2,5 %	1,3 %	1,3 %	0,0 %
Totalt:	5,7 %	1,6 %	4,2 %	5,9 %	1,5 %	4,4 %	6,1 %	1,3 %	4,7 %

Som det kommer fram av tabellen er fraværet 3. kvartal 2019 tilnærmet på samme nivå som i samme periode 2017 og 2018, men trenden ser ut til å være stigende. Levanger kommune har nå kommet i gang med et mer målrettet, systematisk og helhetlig arbeid for å redusere sykefraværet. En partssammensatt styringsgruppe er etablert og følger opp dette arbeidet. I gruppa inngår 2 hovedtillitsvalgte, hovedverneombud, 2 enhetsledere, personalsjef og personalrådgiver. NAV arbeidslivssenter og bedriftshelsetjenesten bistår i arbeidet og deltar i styringsgruppa.

Tydligere og oppdaterte rutiner for fraværsoppfølgingen er utarbeidet. På IA-fagdag i november 2019 vil det bli en grundig gjennomgang og informasjon om de oppdaterte rutinene. Dette vil også gjøres jevnlig på ulike opplæringsarenaer i 2020.

Alle enheter skal i etterkant av IA-fagdag arbeide for at informasjon om plikter og rettigheter blir formidlet til alle ansatte, og enhetene arbeider også med arbeidsmiljøutvikling i et forebyggende og helsefremmende perspektiv iht. sine HMS-planer.

I tillegg starter det et særskilt arbeid på tre utvalgte enheter/avdelinger i samarbeid med NAV Arbeidslivssenter og med bedriftshelsetjenesten ANT. Dette arbeidet skal følges tett av styringsgruppa og av strategisk ledelse, slik at man sikrer at de erfaringene man gjør seg og metoder som benyttes i dette arbeidet også kan brukes i andre enheter.

Den nylig vedtatt ledelsesplattformen skal realiseres i et lederutviklingsprogram som starter i 2020. Her vil inkluderende og mestringsorientert ledelse være et fokusområde.

4. KOMMUNALE FORETAK OG SAMARBEID

Trønderhallen Levanger KF leverer en svakere prognose enn forventet etter tredje kvartal.

Vedlikeholdsarbeidet i opplæringsbassenget påvirket besøkstallene i juli og august mye. Billettomsetningen ble ca. 150.000 kr. lavere enn tilsvarende for 2018. Kostnader på ekstra vedlikeholdsarbeider i flerbrukshallen har i tillegg forverret resultatet.

Aktiviteten og besøket er imidlertid positivt i starten av 4.kvartal. Det er forventet at hallen henter inn ca. halvparten av merforbruket i siste kvartal.

Det forventes et merforbruk for 2019 på ca. 200.000 kr.

Innherred kommunesamarbeid Regnskap, Innfordring, Lønn styrer mot et mindreforbruk i 2019. Dette skyldes større inntekter enn budsjettert på forsinkelsesrenter og salg av regnskapstjenester til andre interkommunale samarbeid

Innherred kommunesamarbeid Geodata og oppmåling sin prognose viser et lite mindreforbruk mot budsjett, grunnet i refusjon ved foreldrepermisjon, og merinntekter fra fradelinger av tomter i forbindelse med feltutbygginger, eks Nestvoldjordet i Verdal.

Innherred kommunesamarbeid Kemner, IKT, Kommuneadvokater styrer mot et merforbruk på ca. kr 3,5 millioner i 2019, hvorav Levangers andel utgjør om lag 2,0 mill. Merforbruket som belastes Levanger kommune er redusert med 1,2 mill. kr. sammenlignet med status ved halvårsrapportering. Årsaken til dette ligger i at budsjetterte telefonutgifter på 2,5 mill. kr., som tidligere var tenkt tilbakeført deltakerkommunene etter at belastning telefoniutgifter ble overført virksomhetene, beholdes i budsjett. Det gjennomføres kostnadsreduserende tiltak, bla vakant stilling og innsparinger på 0,6 mill. kr. innenfor drift, utstyr/forbruksmateriell, overtid og justert aktivitet.

Innherred Brann og redning rapporterer samme avvik som ved utgangen av 2. kvartal, merforbruk på 1,6 mill. kroner. Levangers andel anslås til ca. 1,0 mill. kroner. Merforbruk kan knyttes til aktiviteter som ikke er planlagt og dermed ikke budsjettert. Dette er aktiviteter som lukking av avvik fra arbeidstilsynet i form av innkjøp av verneutstyr til 950 000. Videre ser det ut til at IHBR får en faktura for oljevern på 250 000 fra kommunene som ikke er budsjettert. Det er og ført utgifter på henholdsvis Levanger og Verdal kommune som omposteres til IHBR i slutten av regnskapsåret som er utgifter knyttet til kjøretøy.

Ved å bruke midler fra andre avdelinger, vil noe av budsjettunderskuddet i beredskapsavdelingen dekkes opp, men dette vil kunne gå ut over forebyggende arbeid.

Innherred Innkjøp er inne i sitt første driftsår og har i høst hatt vakanse i bemanningen, men vil være fult bemannet igjen innen årsslutt. Utgifter til utstyr/inventar/kompetanse er innenfor budsjett og prognosen for året er at driften vil holdes innenfor tildelt ramme.